

FESTIVITAT DE TOTS SANTS
Homilia del P. Josep M. Soler, abat de Montserrat
1 de novembre de 2007
Jo 3, 1-3

Encara no s'ha manifestat com serem. Ens ho deia, germans i germanes, la primera carta de sant Joan. L'autor hi parlava de la *prova d'amor* que ens *ha donat el Pare* del cel en fer-nos *fills seus*. Ara, en aquesta vida, *ja som fills de Déu*. La fe cristiana i el baptisme ens fan néixer a aquesta filiació divina. Però és una realitat incipient; *encara no s'ha manifestat* la plenitud d'aquesta filiació, la plenitud a què estem cridats. En canvi, tots aquells que ja han mort en la pau de Déu han vist com els era transformada la seva existència fins al punt de veure restaurada en ells la imatge de Jesucrist, segons la qual van ser creats i cridats a participar de la seva glòria. Són tots els sants i santes que celebrem avui. En ells es manifesta ja plenament la condició de fills de Déu.

És el terme del pla diví de salvació. Si n'haguéssim de fer una síntesi, podríem dir amb els Pares de l'Església: Déu s'ha fet home per tal que l'home –tot ésser humà– pugui participar de la vida de Déu. Perquè la fe cristiana no consisteix només a afirmar Jesucrist com a veritable home i veritable Déu. Consisteix també, a afirmar la vocació dels éssers humans a esdevenir fills de Déu per adopció. Avui contemplem com s'ha fet realitat per a tants i tants milions de germans nostres en humanitat, aquella paraula de Jesús: *allà on jo sóc, hi serà també el meu servent* (Jo 12, 26). Els qui l'han seguit amb fidelitat en la vida de cada dia tenen part a la seva glòria.

El punt de partença és el fet de ser creats a *imatge i semblança de Déu* (Gn 1, 26). Perquè l'ésser humà no és pas un animal com els altres, simplement una mica superior per la seva intel·ligència i la seva capacitat d'actuar. Ni és solament una criatura que ha rebut un do espiritual sobrenatural que el fa superior a la resta dels animals. És molt més. A la rel del seu ésser hi ha una realitat divina pel fet de ser portador de la *imatge* de Déu; l'home i la dona tenen una aptitud innata a girar-se vers Déu, a ser-li semblants, a establir-hi un diàleg i a estimar-lo. Ser *imatge de Déu* forma part de la realitat humana i per tant de la definició plena de l'ésser humà; d'aquí que tota vida humana sigui sagrada i inviolable.

Aquesta empremta divina que porta tota la humanitat està cridada a desenvolupar-se fins que cada persona concreta arribi a la *semblança* de Déu, segons el model que és Jesucrist. Cal recórrer, doncs, tot un camí espiritual. Aquest camí l'han fet els homes i dones sants dels quals avui celebrem la seva participació a la glòria del Crist. Fer aquest itinerari, però, no depèn només de Déu. Depèn també de la llibertat humana. Déu en Jesucrist ha restaurat radicalment la *imatge* divina que el pecat i el tancament egoista deterioren. Però cadascú ha de col·laborar amb l'obra de l'Esperit, perquè la *imatge* divina sigui restaurada en ell, per deixar que el dinamisme que prové del fet de ser creat a *imatge i semblança de Déu* arribi a expandir-se plenament. Aquest itinerari espiritual que cal recórrer passa per fer-se deixeble de Jesucrist i acollir els seus manaments. Aprenent d'ell, que és la imatge del Déu invisible i la imatge de l'home en plenitud, ens anem fent més semblants a ell i, per tant, més semblants a Déu.

Els sacraments de la iniciació cristiana –baptisme, confirmació i eucaristia– constitueixen la base sobre la qual el cristià ha de desenvolupar la seva vida espiritual per anar-se fent semblant al Crist. Però, perquè aquests sacraments donin fruit, cal que el batejat cooperi lliurement amb la gràcia rebuda. La qual cosa el porta a tenir un estil de vida particular que, tot mantenint el nucli essencial, es pot traduir, tal com veiem en la multitud dels sants, de moltes maneres en la pràctica diària. És un estil de vida propi dels qui es posen a l'escola de l'Evangelí i treballen per fer realitat *e/*

manament més gran i el primer de tots: “Estima el Senyor, el teu Déu, amb tot el cor, amb tota l'ànima, amb tot el pensament” i el segon que li és molt semblant: “Estima els altres com a tu mateix” (cf. Mt 22, 37-38). I posar-se a l'escola de l'Evangelí, tal com han fet els sants, suposa lluitar contra el pecat i contra tot allò d'oposat a la paraula evangèlica que hi ha en nosaltres. És una lluita; però no és una repressió voluntarista, sinó una guarició en profunditat de tot el nostre ésser que ens allibera i que va deixant aflorar, per la gràcia divina, la imatge i semblança de Déu segons la qual hem estat creats. És el treball que han fet tots els sants, cadascun a la seva manera.

Avui, en venerar-los tots junts, i admirar, veient-ne el resultat, l'obra que van fer en el secret del seu cor en la docilitat a l'Esperit, som invitats a aprofundir els lligams que els uneixen a nosaltres, Poble de Déu que encara peregrina a la terra. Tots pertanyem al mateix cos de Crist que és l'Església i pertanyem, també, en un cercle més ampli, a l'únic cos de la humanitat. Segons el pla creador de Déu, no hem de ser individus aïllats, tancats egocèntricament en nosaltres i en el nostre petit cercle. És el pecat que ha introduït la divisió i que ens fa dir per excusar-nos: *que potser sóc el guardià del meu germà?* (Gn 4, 9). En canvi, el manament d'estimar els altres com a nosaltres mateixos vol portar-nos a guarir la divisió i a restablir la unitat; ens vol fer comprendre que “la vida del meu germà és la meua pròpia vida”, segons la dita de sant Silvà de l'Athos (cf. *Cahiers St. Silouane l'Athonite*, 9, p. 73). L'Església ha rebut la vocació de realitzar aquesta unitat, d'aplegar en un sol poble, a imatge de la Santa Trinitat, tot els homes i dones creats a imatge i semblança de Déu dispersos pel món. Perquè això vagi essent així, hem deixar tota forma de narcisisme i ser homes i dones de reconciliació i de comunió, tan necessàries a l'interior de la nostra Església i en la nostra societat. Que ens hi ajudin les pregàries de la multitud dels sants, units com estan per la caritat perfecta en la fruïció de Déu; que ens hi ajudi la comunió amb el Cos i la Sang de Crist, el qual tot fent-nos més semblants a ell ens ajuda avançar pel camí de la unitat i la pau.